

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИНСТИТУТА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	10
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
7.	БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2022. ГОДИНУ	12
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
8.2.	Преглед прихода и примитака	13
8.3.	Биланс стања	13
8.3.1.	<i>Средства</i>	14
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	15
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	16
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за акредитовање Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједје основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Института за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Институт није окончао активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре

подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 24.07.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Института за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити да ли руководство институције примјењује законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Института за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на начин евидентирања издатака по основу уговора о ауторских хонорарима и мишљење с резервом на усклађеност са законима и другим прописима у дијелу који се односи на запошљавање које није вршено уз досљедну примјену одредби Закона о раду у институцијама БиХ. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Институт у 2022. години од укупно девет претходно датих препорука, реализовао шест, за двије препоруке реализација је у току, док једна препорука није више релевантна за праћење.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Институт је дужан да убрза активности на доношењу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	У току 2022. године су се проводиле активности на изради Приједлога правилника о унутрашњој организацији. Коначна верзија је упућена у јуну 2023. године Министарству правде БиХ ради прибављања мишљења на описе послова радних мјеста.	
2.	Институт приликом планирања појединих накнада треба да користи расположиве податке из кадровске евиденције.	Институт је користио расположиве податке из кадровске евиденције приликом планирања појединих накнада.	
3.	Потребно је да Институт у потпуности примјењује одредбе интерних аката којим је регулисано питање одобравања и потписивања документације директора Института.	Интерним актима није регулисано питање одобравања и потписивања документације тако да препорука није релевантна.	
4.	Потребно је да Институт унаприједи процедуре планирања и праћења извршења буџета, односно да успостави одговарајуће интерне финансијске контроле наведених поступака у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине како би се потребне активности проводиле	У завршној фази је ажурирање интерних процедура у вези с планирањем буџета и праћењем извршења буџета у складу са Законом о финансирању институција БиХ у циљу додјељивања одговорности и задатака	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	правовремено и избјегло учестало реструктурисање расхода.	задуженим лицима за планирање и праћење извршења буџета.	
5.	Институт је дужан да евидентирање издатака по основу ауторских хонорара изврши у периоду којем припадају, те да у сарадњи с надлежним институцијама изнађе рјешење и обезбиједи недостајућа новчана средства за ове намјене.	У текућој години Институту су одобрена средства из текуће резерве за плаћање трошкова из претходне године.	✓
6.	Институт треба да обезбиједи адекватан начин обиљежавања рачуна и њихово евидентирање у књизи излазних рачуна, у циљу поузданијег праћења фактурисаних услуга и сравњења с купцима.	Институт је обезбиједио адекватан начин обиљежавања рачуна и њихово евидентирање у књизи излазних фактура.	✓
7.	Институт је дужан приликом пријема запослених поступати у складу с одредбама Закона о раду у институцијама БиХ, поштујући принцип транспарентности.	Приликом пријема запослених Институт је поступао у складу са одредбама Закона о раду у институцијама БиХ, поштујући принцип транспарентности.	✓
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ³	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
3/2020	Потребно је да Институт приликом планирања средстава користи расположиве податке из уговора о закупу простора и из кадровске евиденције.	Приликом планирања средстава користили су се расположиви подаци из уговора о закупу и из кадровске евиденције.	✓
7/2020	Институт је обавезан да потраживања исказана у помоћној и главној књизи потврди слањем извода отворених ставки или директним сравњењем са купцима.	Институт је извршио верификацију исказаних потраживања слањем извода отворених ставки у којима купци, навођењем стања у својим пословним књигама, потврђују стање исказано код Института.	✓

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

³ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћене су двије препоруке. Прва препорука је дата у дијелу финансијског управљања и контроле, а односи се на усклађеност.

Друга препорука је дата у сегменту краткорочних потраживања и такође се односи на усклађеност. Ради се о новим препорукама.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Институт је самостална управна организација овлашћена да проводи систем акредитовања у Босни и Херцеговини у складу са Законом о оснивању Института за акредитовање Босне и Херцеговине⁴ и Законом о акредитовању Босне и Херцеговине⁵.

Унутрашња организација и начин рада Института утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2018. године, којим су систематизована мјеста за 28 извршилаца.

Институтом руководи директор кога именује Савјет министара БиХ на период од пет година. Директор има једног замјеника, који га замјењује уколико он није у могућности да обавља своја овлашћења. Савјет министара БиХ је 02.08.2021. године именовао директора и замјеника директора Института.

Институт још увијек није завршио процес усклађивања Правилника о унутрашњој организацији са Одлуком Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁶ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁷. Након именовања новог руководства Институт је у септембру 2021. године упутио Савјету министара БиХ обавијест о повлачењу приједлога правилника о унутрашњој организацији из разлога даље дораде. Током 2022. године су се проводиле активности на изради новог приједлога правилника о унутрашњој организацији. С обзиром на то да је дошло до значајних измјена у организационој структури, предложено је формирање три сектора и то: Сектор за квалитет, Сектор за планирање, развој, образовање и информационо-документационе послове и Сектор за опште, правне, кадровске и материјално-финансијске послове, као и Службе за административне послове и подршку директору.

⁴ Службени гласник БиХ, број 10/02

⁵ Службени гласник БиХ, број 19/01

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁷ Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

У вријеме сачињавања (јун 2023. године) овог Извјештаја коначна верзија Приједлога правилника о унутрашњој организацији је прослијеђена Министарству правде БиХ ради прибављања мишљења на описе послова радних мјеста.

По питању усклађивања правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ дали смо препоруку у претходној години (препука број 1 у Табели 1) те смо оцијенили да Институт предузима активности које су претходно презентоване, а које ће бити предмет даљег праћења до окончања имплементације препоруке у потпуности.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Систем финансијског управљања и контроле се имплементира у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Институт је претходних година сачинио мапе пословних процеса, утврдио и процијенио ризике те сачинио регистар ризика које је током 2022. године ажурирао и унио у PIFC апликацију.

У циљу даљег развоја система финансијског управљања и контроле, директор Института је у марту 2022. године у сарадњи са члановима Радне групе за увођење и развој система финансијског управљања и контроле у Институту, донио Годишњи план стратегије развоја система финансијског управљања и контроле у Институту за 2022. годину.

Институт је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2022. годину и доставио га Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. Увидом у Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли, констатовано је да Институт није навео мјере које се планирају предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле у наредном периоду.

ПРЕПОРУКА 1

Институт треба, у циљу даљег развоја система финансијског управљања и контроле, да проводи активности на провјери функционисања истог и на основу добијених резултата предложи мјере на даљем унапређењу система финансијског управљања и контроле.

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

7. БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Институту су одобрена средства у укупном износу од 1.194.000 КМ (текући издаци 1.184.000 КМ и капитални издаци 10.000 КМ) и 21 запослених. На 31.12.2022. године у Институту је било 21 запослено лице.

Институт је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирао на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године Институту су одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 163.805⁹ КМ, тако да је Институт у 2022. години располагао средствима у укупном износу од 1.357.805 КМ, а реализовао је 1.344.290 КМ.

Институт је извршио реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ¹⁰. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 58.832 КМ, с тим да су повећане уговорене и друге посебне услуге за 57.632 КМ и издаци за услуге превоза и горива за 1.200 КМ, а смањене су бруто плате и накнаде за 10.000 КМ, накнаде трошкова запослених за 8.500 КМ, путни трошкови за 30.000 КМ, издаци телефонских и поштанских услуга за 1.000 КМ, издаци за енергију и комуналне услуге за 1.000 КМ, издаци за набавку материјала за 3.480 КМ, унајмљивање имовине и опреме за 912 КМ, издаци за текуће одржавање за 3.230 КМ и издаци осигурања за 710 КМ.

Према сазнањима током ревизије, у завршној фази је ажурирање интерних процедура у вези с планирањем буџета и праћењем извршења буџета у складу са Законом о финансирању институција БиХ у циљу додјеливања одговорности и задатака задуженим лицима за планирање и праћење извршења буџета.

По питању унапређења процедуре планирања и праћења извршења буџета дали смо препоруку у претходној години (препука бр. 4 у Табели 1) те смо оцијенили да Институт предузима активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Институт, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по одобреним ставкама.

⁹ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама Босне и Херцеговине у износу од 9.500 КМ (Службени гласник БиХ, број 4/23), за имплементацију Закона о измјенама Закона о платама и накнада у институцијама БиХ у износу од 9.932 КМ (Службени гласник БиХ, број 1/23) и за исплату накнада по основу закључених уговора о ауторском дјелу са техничким оцјениоцима и експертима у сврху оцјенивања тијела односно израде студије техничке изводљивости тијела за оцјену усклађености у сврху одобравања, потврђивања, проширивања и продужавања акредитације у износу од 144.373 КМ (Службени гласник БиХ, број 49/22).

¹⁰ Одлука од 23.12.2022.године

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12. 2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.344.290 КМ, што је за 13.515 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (675.060 КМ), накнаде трошкова запослених (95.390 КМ), унајмљивање имовине и опреме (101.088 КМ) и уговорене услуге (341.320 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 628.517 КМ, што је за 123.517 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: властите приходе од пружања услуга (619.575 КМ), приходе од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака (2.995 КМ), приходе од наплате премије осигурања (2.124 КМ), и приходе од рефундације боловања из ранијих година (3.824 КМ).

Властити приходи Института исказују се у Главној књизи након наплате потраживања на жиро рачун Министарства финансија и трезора БиХ и упаривања кроз модул потраживања који врши Институт. Евидентирани износ властитих прихода се односи на наплаћене приходе за које је кроз модул потраживања извршено упаривање са евидентираним рачунима.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 151.208 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 310.045 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (130.612 КМ), краткорочне текуће обавезе (79.060 КМ), обавезе према запосленима (79.469 КМ) и краткорочна разграничења (130.078 КМ) и неотписана вриједност сталних средстава (20.596 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Средства

Краткорочна потраживања исказана су у Главној књизи трезора су у износу од 130.612 КМ, што је у односу на претходну годину мањи износ за 64.741 КМ.

Евидентирани износ краткорочних потраживања се највећим дијелом односи на потраживања од правних лица за обављене услуге из надлежности Института у износу од 130.078 КМ, аконтације за службени пут 36 КМ и прелазни рачун потраживања 498 КМ.

Поступцима ревизије смо констатовали да износ потраживања од купаца, евидентиран у главној књизи у износу од 130.078 КМ, одговара износу потраживања који је исказан у помоћној књизи за потраживања (помоћна књига за унос података у ИСФУ систем-модул АР). Институт је извршио верификацију исказаних потраживања слањем извода отворених ставки (ИОС) свим купцима, у којима купци, навођењем стања у својим пословним књигама, потврђују стање исказано код Института.

Институт је током 2022. године послао 49 опомена купцима због неплаћања рачуна. У току завршне ревизије утврдили смо да су поменути рачуни плаћени.

Констатовали смо да је у вријеме обављања завршне ревизије (мај 2023. године) стање потраживање од купаца у Институту износило 20.885 КМ, што је за 109.193 КМ мањи износ од стања исказаног на 31.12.2022. године.

Проведеном ревизијом краткорочних потраживања, уочили смо недостатке у погледу правовременог достављања фактура акредитованим тијелима за оцјену усклађености и праћење наплате фактура одржавања система акредитовања.

Наиме, рачуни за оцјену усклађености тијелима се достављају углавном након утврђеног рока за доставу фактура дефинисаног Инструкцијом за контролу прихода, вођење евиденција о приходима и потраживањима од стране тијела за оцјену усклађености од 28.03.2022. године¹¹, што за последицу има књижење значајног износа потраживања са 31.12. текуће године у пословним књигама Института.

Такође, праћење наплате рачуна за одржавање система није на задовољавајућем нивоу из разлога јер је утврђено да се у појединим случајевима не прати дефинисани рок наплате¹², што у коначници утиче на повећан обим потраживања.

ПРЕПОРУКА 2

Препоручујемо Институту да правовремено испоставља рачуне за трошкове одржавања система акредитовања БиХ и појача контролу наплате рачуна, како би се обезбиједило поступање у складу с роковима који су дефинисани у постојећим правилима.

¹¹ Рок за доставу фактура је 30.11. текуће године

¹² Рок плаћања фактура је 10 дана

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹³.

Према презентованим подацима¹⁴, Институт је у 2022. години провео један конкурентски поступак јавних набавки у вриједности од 7.358 КМ. Институт је путем директног споразума извршио набавке у вриједности од 22.957 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 30.315 КМ (21.634 КМ из текућих издатака и 8.681 КМ из капиталних издатака).

На основу прегледаног узорка јавних набавки нисмо утврдили значајније неправилности или недостатке.

¹³ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁴ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Институт је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. Коментари су дати у дијелу текста у тачки 7. Буџет Института за 2022. годину, и 8.3.1. Финансијски извјештаји/Средства, која је прихваћена. Изузев наведених техничких корекција, Извјештај није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Институту за 2022. годину обавили су: Невена Бугарин - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Осман Паћука - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Хелена Грбавац - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

Контролу квалитета Нацрта извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео дужност замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

Број: 02-16-1-928/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Институт за акредитовање Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.184.000	163.805	1.347.805	1.334.430	99
Бруто плате и накнаде	686.000	-68	685.932	675.060	98
Накнаде трошкова запослених	95.000	1.000	96.000	95.390	99
Путни трошкови	87.000	-30.000	57.000	56.929	100
Издаци телефонских и поштанских услуга	18.000	-1.000	17.000	16.636	98
Издаци за енергију и комуналне услуге	23.000	-1.000	22.000	21.620	98
Набавка материјала	14.000	-3.480	10.520	10.460	99
Издаци за услуге превоза и горива	10.000	1.200	11.200	10.915	97
Унајмљивање имовине и опреме	102.000	-912	101.088	101.088	100
Издаци за текуће одржавање	6.000	-3.230	2.770	2.732	99
Издаци за осигурање	3.000	-710	2.290	2.281	100
Уговорене и друге посебне услуге	140.000	202.005	342.005	341.320	100
2. Капитални издаци	10.000	0	10.000	9.860	99
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	10.000	0	10.000	9.860	99
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 02.03.2023. године.

Директор:
мр сц. Дражан Приморац

Биланс стања на 31.12.2022. године

Институт за акредитовање Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	130.612	198.353	66
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	130.612	198.353	66
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	20.596	21.056	98
Стална средства	278.751	272.460	102
Исправка вриједности	258.156	251.405	103
Неотписана вриједност сталних средстава	20.596	21.056	98
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	151.208	219.409	69
3. Краткорочне обавезе и разграничења	289.449	271.265	107
Краткорочне текуће обавезе	79.060	14.841	533
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	79.469	57.254	139
Интерни финансијски односи	842	0	
Краткорочна разграничења	130.078	199.170	65
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	20.596	21.056	98
Извори средстава	20.596	21.056	98
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	310.045	292.321	106

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 02.03.2023. године.

Директор:
мр сц. Дражан Приморац

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Институт за акредитовање Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	505.000	0	505.000	628.517	124
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	505.000	0	505.000	628.517	124
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	505.000	0	505.000	628.517	124

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 02.03.2023. године

Директор:

мр сц. Дражан Приморац

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за акредитовање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Предсједништва.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 19.04.2023. године

Директор

мр сц. Дражан Приморац